

КОНФЕРЕНЦИЯ

ПОЛИТИКИТЕ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА СГРАДИТЕ:
В ТЪРСЕНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ, КАЧЕСТВО И ПРЕДВИДИМОСТ

FINancial Schemes for Providing Innovation in the Energy RENOVation

Co-funded by
the European Union

These projects have received funding from the European Union's Programme for the Environment and Climate Action (LIFE),
under grant agreements No 101120723 / 101120740

Co-funded by
the European Union

Този проект е получил финансиране от Програмата на Европейския съюз за действия, свързани с околната среда и климата (LIFE) по силата на Споразумение за безвъзмездна помощ № 101120723

INSPIRenov – пазарна перспектива за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради

INSPIRenov е амбициозен проект, насочен към разработване на финансови инструменти и банкови продукти за енергийно ефективно обновяване на жилищни сгради в България.

Проектът се изпълнява от консорциум от партньори с разнообразен и приложим опит, за да стимулира увеличаване на частните инвестиции и по-добро използване на публичното финансиране за енергийна ефективност (ЕЕ) при обновяване на жилищни сгради.

Резултатите от **INSPIRenov** ще допринесат за увеличаване на частните инвестиции и по-добро използване на публичното финансиране чрез разработване, внедряване и тестване на комбиниран/смесен продукт, който да осигури достъп до частно финансиране за енергийно ефективно (ЕЕ) обновяване.

Целта е крайния продукт ще бъде подкрепен от механизъм за споделяне на риска и обезпечен с гаранции по заеми и други финансови инструменти.

Co-funded by
the European Union

Защо инициативата е важна?

Основно предизвикателство

- ❑ Недостатъчно развит пазар на финансови инструменти за привличане на частно финансиране за енергийна ефективност (ЕЕ)

Основна цел на INSPIRenov

INSPIRenov ще надгради разработения в рамките на проект SHEERenov модел за пазарно финансиране и ще го представи като работещо решение за финансиране на енергийна ефективност на регионално и национално ниво, с висок потенциал за репликация в страната и чужбина.

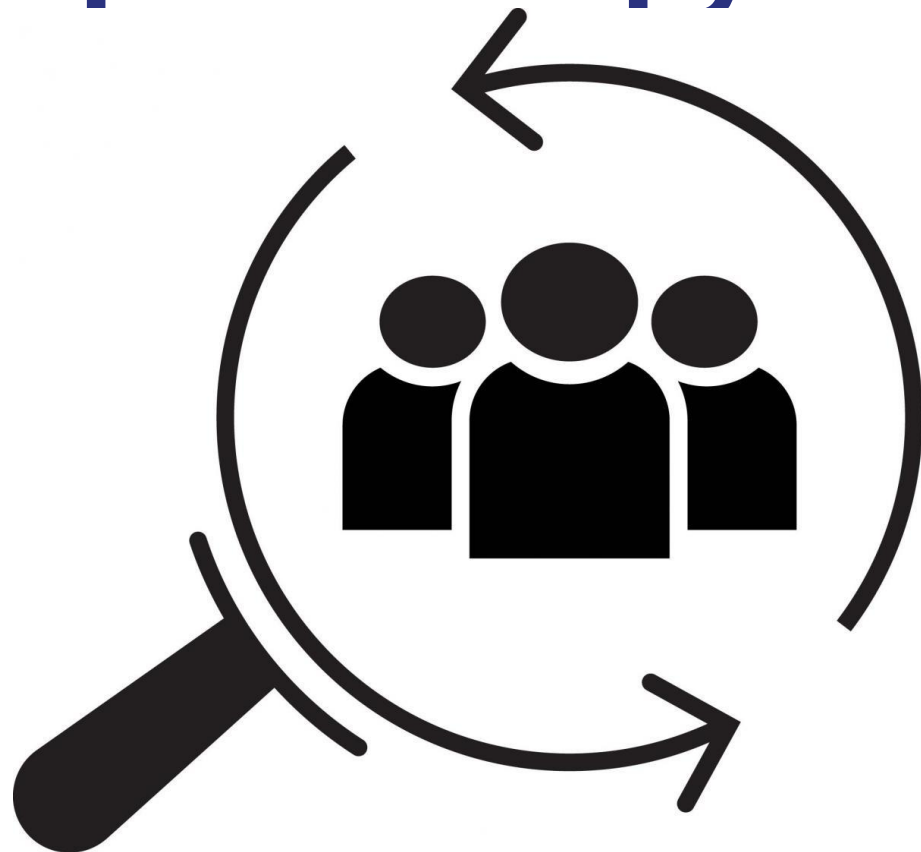

Как работи INSPIRenov?

- ❑ **Стъпка 1:** Идентифициране и ангажиране на подходящите заинтересовани страни в процеса на съвместно разработване
- ❑ **Стъпка 2:** Организиране на процес на съвместно разработване на финансов продукт за смесено финансиране
- ❑ **Стъпка 3:** Създаване на механизъм за тестване и мониторинг, който да осигури релевантни и навременни данни за дългосрочното успешно управление на инструмента
- ❑ **Стъпка 4:** Осигуряване на работещо финансово решение за ЕЕ обновяване, като по този начин се създава механизъм за подкрепа на Национален фонд за декарбонизация (НФД), който ще може да тества и прилага вече доказани финансови продукти
- ❑ **Стъпка 5:** Гарантиране на висок потенциал за възпроизвеждане на резултатите на национално и международно ниво след приключването на проекта

Текущ етап: Сформиране на работни групи (PIWG)

Работни групи за иновации

❑ РГ1: Заинтересовани страни

Сдружения на собственици, бизнес организации и публични органи, които предоставят обратна връзка по проектните резултати, особено с цел гарантиране на национален обхват на постигнатото.

❑ РГ2: Техническа

Групата работи изключително по съвместното разработване на продукт за смесено финансиране (BFS) и се състои предимно от публични институции, финансови институции, търговски банки и ключови експерти от INSPIRenov.

Текущ етап: Анализ на проведените проучвания

- ❑ Проектът в момента е във фаза, в която се финализират два вида планирани и изпълнени проучвания.
- ❑ Този етап е от критично значение за събирането на ключови данни и детайли, които оформят детайлите по следващите етапи на изпълнение на проекта.
- ❑ Първото проучване е насочено към търговските банки и се разпространява с подкрепата на ключовия заинтересован партньор ФМФИБ, директно към банките и към АББ, като вече е получена обратна връзка от няколко банки, тя се анализира предстои последваща работа с техните екипи в рамките на проекта.
- ❑ Второто проучване е насочено към домакинствата и се извършва на два етапа. Първият етап бе подкрепен от партньорите на проект SHEERenov+, като началните резултати са показани на следващите слайдове. Втората част беше проведена от агенция за проучвания и резултатите се използват директно като данни за процеса на съвместно разработване на смесения финансов продукт.

Проучване на домакинствата, част 1

➤ ПАРАМЕТРИ НА БАНКОВИТЕ ПРОДУКТИ:

- За сдружения на собствениците (според Закона за управление на етажната собственост);
- За енергийно ефективно обновяване в програми със смесено финансиране;
- Рискът се споделя чрез държавно осигурени гаранции и (възможно) някаво обезпечение от страна на сдруженията. Няма изискване за ипотека или солидарна отговорност.

➤ Подготвен е подробен ситуационен анализ (декември 2023 г.) на базата на статистически данни (НСИ и БНБ).

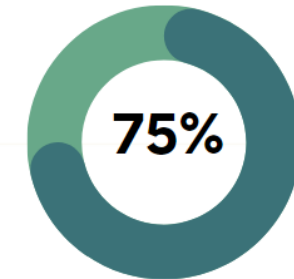
➤ Провежда се СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ относно поведенческите и финансовите навици и нагласи на 1,372 домакинства, живеещи в 52 сгради, разположени в 6 града в страната (юни 2024 г.), чрез структурите на ЕСК от Life2022 SHEERenov+.

➤ КРИТЕРИИ за избор на сгради (за осигуряване на сравнителен анализ):

- Сгради с подадени заявления по Програмата за обновяване – етап I (100% грант) и етап II (изискващи 20% съфинансиране);
- Размер на сградите: малки (до 36 апартамента) и големи (над 36 апартамента);
- Местоположение на сградите – сгради от Северна и Южна България, сгради от големи и малки градове;
- Тип на строителната система – панелни сгради и тухлени/монолитни сгради.

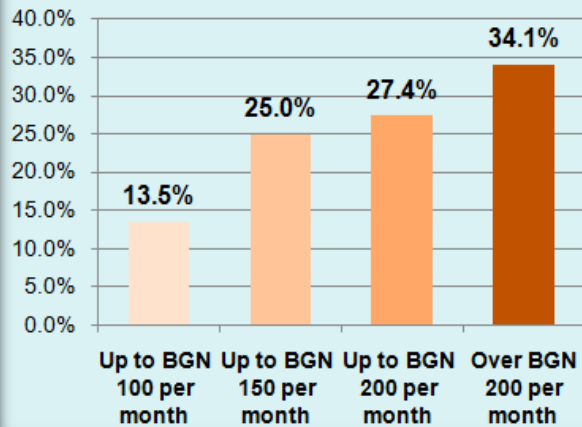

AVERAGE SHARE OF RESPONDENTS FROM EACH BUILDING

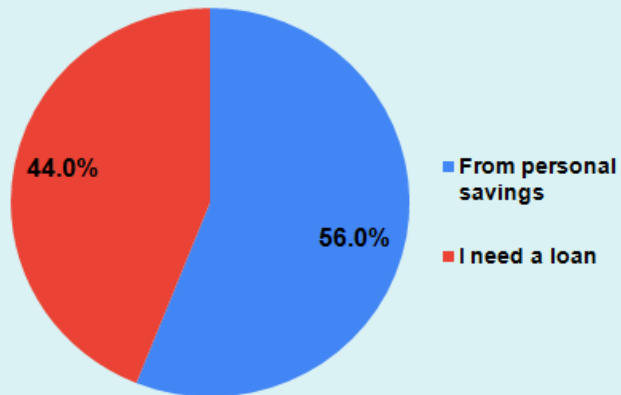

Проучване на домакинствата, част 1

High bills for utility costs - opportunity for savings to pay off the loan (with consideration of a grant component)

Preferred way to provide individual financial share

Има осъзната необходимост и положителна нагласа към енергийната ефективност - само **16%** от домакинствата все още не са приложили никакви мерки за енергийна ефективност в индивидуалните си жилища. **23%** от сградите са с подменени прозорци в общите части с по-енергийно ефективни.

По-висок потенциал за пилотиране на финансови продукти за сдруженията на собствениците е регистриран при по-малки сгради – до 36 апартамента (които не са имали достъп до 100% грант за обновяване на ЕЕ). **70%** от собствениците са готови да участват в програми, изискващи съфинансиране.

Докато 56% от собствениците желаят да финансират обновяването със собствени средства, **44%** заявяват нужда от заем за целта. Дори без наличието на специален кредитен продукт, половината от тях изразяват интерес към заем, предоставен на сдруженията на собствениците (при конкретни условия), а останалите ще го обмислят при получаване на съответната информация.

48% от анкетираните са готови да изплащат заема на месечни вноски до **100 лв.**, 29% до **150 лв.**, 20% до **200 лв.** и 3% над **200 лв.** на месец – напълно постижимо благодарение на реализираните спестявания в програми със смесено финансиране.

Проучване на домакинствата, част 2

ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ

ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

ЦЕЛИ НА ПРОУЧВАНЕТО

Разбиране на финансовото поведение

Събиране на данни за използването на кредити, разходите за комунални услуги и финансовата подкрепа за подобрения в имотите

Оценка на търсенето на финансиране за енергийно обновяване

Оценка на интереса към финансови продукти за енергийна ефективност.

Пазарен потенциал

Изследване на потенциала за нови финансови инструменти на развиващия се пазар в България.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

Използване на кредити

1 от 5 домакинства вече е използвало кредити, което показва здрав интерес към възможности за финансиране

Разнообразни цели за кредитиране

Домакинствата са склонни да използват кредити за различни нужди, включително разходи, свързани с имотите.

Потенциал за растеж

Финансовият пазар за кредити в България не е наситен и има голям потенциал за растеж в сравнение с по-развитите и източноевропейски пазари.

Co-funded by
the European Union

Благодаря за вниманието!

Марияна Хамънова Клийнтех България

+359 2 426 27 59
info@cleantech.bg
ул. "Кракра" № 18
София, България
<http://www.cleantech.bg/>

Co-funded by
the European Union

Този проект е получил финансиране от Програмата на Европейския съюз за действия, свързани с околната среда и климата (LIFE) по силата на Споразумение за безвъзмездна помощ № 101120723